

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: DUMINEC'A.

PRETIULU ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungari'a:
Pe unu anu 5 fl.—cr., pe 1/2 anu 2 fl. 50 cr.
Pentru Romani'a si strainetate:
Pe unu anu 14 fr., pe jumetate anu 7 franci.

PRETIULU INSERTIUNILORU:

Pentru publicatiunile de trei ori ce contien
cam 150 cuvinte 3 fl.; pana la 200 cuvinte 4 fl.;
si mai sus 5 fl v. a.

Correspondentiele sè se adreseze Redactiunei

„BISERIC'A si SCÓL'A.“
Èr banii de prenumeratiune la
TIPOGRAFIA DIECESANA in ARAD.

Caracterulu preotiescu.

II.

Intru formarea caracterului preotiescu sunt de-cidietóric cu deosebire urmatóarele momente, si a-nume: a) sêmtiulu si placerea de a ne insusi spi-ritulu dominantu alu preotiei, cu-prinsu in vecinicile cuvinte ale Domnului: „Nu potu se facu eu dela mine nimic'a, cum audu, judecu, si judecat'a mea drépta este, càci nu cautu voi'a mea, ei voi'a tatului meu, carele m'a tramis;“¹⁾ b) sêmtiulu si placerea de a in-trá si a-ne insusi directiunea bisericeii exprimata prin cuvintele santului Ioan Chrysostomu: „Ceea ce invetiám noi, nu este o vorba, seau o in-ventiune a nóstra; ei sunt invetiaturi scóse din tradi-tiunile parintilor si barbatilor alesi ai bisericeii“; ²⁾ c) iubirea poporului incredintiatu pastorirei nóstre, espri-mata faptice din partea preotului prin identifi-carea vietii si desvoltării sale cu viéti'a si desvoltarea poporului in spiritu crestinescu, dupa cuvintele Dom-nului: Pastoriulu celu bunu si-pune sufletulu seu pentru oile sale“; ³⁾ si in fine d) iubirea preotului facia de colegi si impreuna lucratori ai altariului Domnului, — dupa cuvintele Mantuitoriului Chris-tos: „se ve iubiti unulu pre altulu, precum v'am iubit si eu pre voi“; ⁴⁾ precum si sustiênera lega-turii canonice cu forurile si corporatiunile superióre bisericesci in conformitate cu cuvintele santului a-postolu Pavel: „sunt osebiri darurilor, dar acelasi Duchu, sunt osebiri slujbelor, dar acelasi Dumnedieu, carele lucréza tóte si intru toti“; ⁵⁾

Când am vorbit in colónele acestei foi despre :

¹⁾ Ioan cap. 5. v. 30.

²⁾ Chrysost. in espl. evang. lui Mateiu hom. III.

³⁾ Ioan cap. 10 v. 11.

⁴⁾ Ioan cap 15. v. 12.

⁵⁾ Corinteni c. 12. v. 4. 5. si 6.

„credinti'a in divinitatea preotiei“, ⁶⁾ am constatat urmatóarele: „Domnulu este alf'a si omeg'a, ér cul-tur'a si cualificatiunea prima si fundamentala a preotu-lui se reasuma, si consiste in credinti'a si convin-gerea, ca Domnulu locuiesce, si lucréza printr'ensulu conform vecinicilor sale cuvinte: „eu sum vitia, voi mladitiele, celu ce locuiesce intru mine, si eu locuiescu intru elu, acel'a aduce róda multa, ca fara de mine nu poteti face ni-mic'a“; ⁷⁾ si „de me iubescu cinev'a, cuventulu meu v'a pazí, si tatalu meu lu-va iubi pre elu, si la elu vom vení, si salasiu la elu ne vom face“; ⁸⁾

Vorbind acum despre formarea caracterului preo-tiescu constatám, ca pétr'a fundamentala intru for-marea caracterului preotiescu este remanerea intru Christos, — ér cá „dovéda despre a-cést'a ne sunt apostolii Domnului, cari remanênd intru Christos, nici unu feliu de putere nu ii-a putut abate dela Dênsulu, ér cá resultatu alu virtutii lor au dobêndit gloria vecinica, si au intors la crestinismu popórele pana la marginea pamêntului“; ⁹⁾

Ce intielegem, si ce avem a intielege in re-manerea intru Christos, ne spune insusi Domnulu in cuvintele: „eu sum vitia, voi mladitiele.“

Precum mladitiele se alimentéza, crescú, se desvólta, si producu fructe numai prin sucurile, pre cari le absorbu, si le primescu din vitia: tocm'a asia si preotulu cá mladitia si organu alu vitiei, carea este Iisus Christos, numai astfelu va poté pro-duce prin viéti'a si activitatea s'a in mijloculu cre-dintiosilor róda multa, daca vecinic se va alimentá din sucurile vitiei, din viéti'a si invetiaturile man-

⁶⁾ Vedi „Biserie'a si Scól'a“ anulu 1890 Nru 44.

⁷⁾ Ioan cap 15. v. 5.

⁸⁾ Ioan cap 14. v. 23.

⁹⁾ Ciril al Alexandriei in espicarea evangheliei lui Ioan cartea X. c. 13.

tuitoare ale idealului Isus Christos, pre carele preotulu a luat asupra-si prin primirea darului si prin mandatulu primitu dela biserica a-lu representá in modu vèdiutu in mijloculu credintiosilor.

Èr Domnulu, pre carele lu-representéza preotulu in mijloculu credintiosilor in modu vèdiutu, in cuvintele dela Ioan citate mai sus a dis: „nu cautu voi'a mea, ci voi'a Tatalui mieu. Carele m'a tramis“. Si deci remanerea intru Christos consiste: intru a-ne formá si nobilitá inim'a astfelu, cá in modulu nostru de gandire si actiune se-se véda, si cunosca modulu de gandire si actiune alu Domnului si alu santei Lui evanghelii; èr mijlócele, prin cari preotulu si-póte nobilitá inim'a, si-si póte formá modulu sèu de gandire si actiune in spiritulu crestinescu si in spiritulu dominantu alu preotiei sunt: rogatiunea, studiulu nentreruptu alu sfintei scripturi si alu desvoltării istorice a bisericei, priveghiarea si lucrulu neobositu intru implinirea cât mai esacta a functiunilor pastorale in si afara de biserica.

„Intru Christos avem tóte. Daca voiesci se-te vindeci de rane Elu este mediculu. Daca faptele rele ti-apésa consciinti'a, Elu este dreptatea. Daca ai lipsa de ajutoriu, elu este puterea. Daca te temi de mórte, Elu este viéti'a. Daca fugi de intunerecu, Elu este lumin'a. Daca cauti Ceriulu, Elu este calea. Daca ai lipsa de mancare, Elu este chran'a.“¹⁰⁾

Alu doilea momentu decidetoriu intru formarea caracterului preotiescu este: directiunea bisericeii, sau ca mintielegem: modulu, in care s'a manifestat in decursulu veacurilor, din inceputu si pana in diu'a de astadi, viéti'a si desvoltarea istorica a bisericei si modulu de gandire si actiune, prin carele organele bisericei: clerulu si poporulu a concursu din partea lor cu ajutoriulu si conlucrarea Spiritului santu la organizarea si desvoltarea bisericei, cá organismu viu si vèdiut, si modulu, in carele a lucrat biserica la desvoltarea popórelor in spiritulu crestinescu pre tóte terenele vietii; èr mijloculu, prin carele candidatulu la preotia si-póte insusi directiunea bisericei este studiulu nentreruptu alu istoriei bisericesci si alu vietii si activitáti pastorale, desvoltate in decursulu veacurilor de barbatii alesi ai bisericei.

In punctulu acest'a notám, ca nimenea nu póte fi preotu bunu, daca nu si-a luat de modelu alu vietii si activitáti sale pastorale pre unulu dintre sfintii parinti. Santulu Ioan Chrysostomu a fost unu barbatu si preotu, pre carele alaturiá cu studiulu profundu alu santei scripturi si alu naturii si vietii omenesci lu-caracteriséza blandeti'a, smereni'a, si unu lucru neobositu intru inaintarea bisericei. Aceste virtuti si-le-a insusit santulu Ioan Chrysostomu prin studiulu profundu alu vietii si activitáti pastorale a santului apostolu Pavel.

Biserica Domnului este o institutiune positiva, cu o directiune staverita, carea s'a desvoltat, si continua a-se desvoltá prin sine insasi, prin propriile sale principie; si deci forci'a preotului nu consiste intru a aflá si descoperi principii noue; ci intru a-si formá inim'a prin studiulu principiilor si vointiei evangheliei si prin punerea in aplicare a acestor principie dupa modelulu si in directiunea observata de barbatii alesi ai bisericei.

Pentru a poté apretiiá valórea cea mare, pre carea o are pentru desvoltarea si formarea caracterului preotiescu studiulu trecutulu bisericei si insusirea, ce o au barbatii cei mari ai trecutulu citám aici si unu scrietoriu profanu, si anume pre Smilles, carele in opulu sèu: „Character“ dice urmátórele: „este de mare insemnatate pentru o natiune, daca are unu trecutu maretiu, asupra carui'a póte se reprivésca, pentru ca prin amintirea faptelor mari si a suferintielor, prestate cu nobletia de catra barbatii trecutulu se sustiène, se ajuta, se luminéza si se inaltia viéti'a presente-lui. Viéti'a natiunilor, cá si a ómenilor singurateci este o comóra mare de esperientie, care bine folosita devine isvorulu tuturor imbunátirilor si progreselor sociale. Natiunile, cá si ómenii singurateci se luminéza, si intarescu prin cercári si necazuri; si cele mai frumóse capitle in istoria lor sunt acelea, in cari se descriu suferintiele, prin cari li-s'a format caracterulu. Iubirea de libertate si iubirea de patria au potut produce multu bine in lume; binele celu mai mare s'a produs inse in lume prin cercári si suferintie prestate cu nobletia.“¹¹⁾

Aplicandu aceste dise ale lui Smilles la obiectulu, de care ne ocupám, constatám, ca nici unu feliu de institutiune, si nici unu feliu de ideia nu a trecut prin atátea suferintie, si nu a avut atáti'a martiri, precum a avut religiunea si biserica crestina. Si deci studiulu acestor suferintie, si jertfe de sange prestate cu cea mai mare abnegatiune, este celu mai insemnatu mijlocu pentru cá candidatulu la preotia si preotulu se-si póta insusi directiunea bisericei, si se-si póta formá caracterulu preotiescu.

.Epistolele parochului betranu.

II.

Iubite nepóte! Se incepe sfantulu postu alu Inviării Domnului; si intrám in celu mai frumosu timpu alu vietii si servirei pastorale. Santulu si marele postu, asia au intocmit sfintii parinti, se cada de odata cu ivirea primaverii, pentru ca dulceti'a unei primaveri fara de sfèrsitu s'a inceput in lume prin venirea Mantuitoriului pre pamèntu. Primavér'a totu ce are viétia pre pamèntu se innoiesce, si pri-

¹⁰⁾ Ambrosiu de virg. c. 16.

¹¹⁾ Smilles: Character pag. 45.

mesce prin insusi timpulu si prin lumin'a si caldur'a sórelui puteri noue pentru o noua viétia.

Acést'a o sêntim mai bine noi ómenii be-trani si ingenunchiati sub sarcin'a anilor. Câta vreme tiène iérn'a, suntem espusi la multe bóle, pentru ca be-traneti'a insasi este o bóla, pentru a carei vindecare nu sunt leacuri in potica. Si in anulu acest'a, asia a umblat timpulu, ca a fost cam ciudatu, si ómenii au suferit de multe morburi. Acum vèdu, ca timpulu s'a indreptat spre bine, bá n'asi grai intr'unu ceasu rèu, — buneti'a timpului a venit in anulu acest'a cam pré inainte de vreme. Ómenii sunt cam superati si ingrijiti de acést'a. Se temu adeca, se nu incépa pré iute a-se deschide mugurii si a incepe crescerea, si apoi se vina vre unu frigu, se inghetie, si se avem vre unu anu rèu.

Eu nu me temu de acést'a, pentru ca sciu, cá Ddieu ingrijesce de tóte mai bine, decât cum putem prevedé noi ómenii. Ér cá dovéda despre acést'a amintescu, ca dupa secet'a cea mare din tómn'a trecuta ómenii erau ingrijiti, ca nu va resarí grâulu. Dar Ddieu asia a voit, cá se vina mai tardiu ploii multe, si grâulu a resarit fôrte frumos, ér iérn'a, carea se gatesce de pre acum, se-se duca a fost din cele mai ploióse, si pamêntulu si-a redobandit de nou umediél'a perduta prin secet'a cea indelunga de asta véra.

Dar cá se-me intorcu la propusulu meu, pentru carele ti-scriu acésta epistola, afla iubite nepóte, ca eu asemanezu dilele postului mare pentru preoti si credintiosi cu primavér'a. Primavér'a tóte vietátile se descépta, si inviiéza; ér in postulu mare atât preotii cât si credintiosii se innoiescu prin sfintele slujbe si prin impartesirea cu sfintele taine.

Sum be-tranu si slabitu, dar când intru in postulu mare, mi-para, ca me intarescu prin frumseti'a slujbei si prin chran'a sufletésca, pre carea, ni-o dau sfintele rogatiuni, si anume: ceasurile, pavecerniti'a, liturgi'a inainte sfintita si liturgi'a sfantului Vasiliu si celelalte slujbe, cari se sevêrsiescu. Sunt astadi multi ómeni dintre carturarii nostri, si póte ca vor fi si dintre preoti chiar, cari dicu, ca slujbele la noi sunt pré lungi. Si cu adeveratu asia este la parere; dar eu am bagat de seama, ca daca preotulu cetesce sfintele rogatiuni, si sevêrsiesce sfintele slujbe cu deplina evlavie, apoi sfintele rogatiuni si sfintele slujbe inaltia, si chranesc spiritualminte si moralmente atât pre preotu, cât si pre credintiosi.

Mi-aducu aminte din teneretiele mele, ca in sfantulu si marele postu in ori ce casa de preotu intrai, aflai psaltirea pre mésa. Preotii nostrii din be-trani ceteau in aceste dile din psaltire. Mai sunt si astadi multi dintre fratii preoti, si dintre cei be-trani, si dintre cei teneri, cari cetescu psaltirea in sfantulu si marele postu. Si eu m'am intrebat adese ori, ca pentru ce s'a alcatuit, si s'a tiénut la noi cu atât'a sfintienia prin preotii nostrii din be-trani,

cá in sfantulu si marele postu se-ne indeletnicim cu cetirea psalmilor imperatului David? Si n'am aflat, si n'am potut aflá respunsu mai nimeritu, decât a-cel'a, pre carele mi-l'a spus fia iertat socrulu meu, pop'a Solomon, — carele mi-dicea adese ori, ca nu poti se dai altui'a ceea ce nu ai tu insuti. Si cu adeverat asia este. Noi indemnâm, sfatuim, si invêtiâm pre credintiosi la pocaintia, si impartesirea cu sfintele taine; ér pentru cá vorbele si sfaturile nóstre se cada in pamêntu roditoriu, este bine, si este neaperatu de lipsa, cá se-ne indreptâm, si se ne sfintim mai antaiu pre noi insine; ér unu mijlocu fôrte insemnatu pentru acestu scopu sunt tócm'a psalmii lui David.

Si cá se credi, iubite nepóte, ca preotii cei teneri inca cetescu psaltirea toem'a, cá si noi cei be-trani, afla, ca parintele Terentie, carui'a i-place a-se numí preotu modernu, in anulu trecutu in postulu celu mare s'a indeletnicit multu cu cetirea psaltirei.

Si acést'a s'a si cunoscut in poporu, càci dên-sulu mi-a spus, ca de cand este preotu in satulu lui, nici odata nu s'a impartesit atâti a poporeni cu sfintele taine, cá in anulu trecutu.

Apoi se mai scii un'a despre parintele Terentie. Mai nainte vreme nu se pré sêntiá bine in parochi'a s'a, si doriá, cá se cascige o parochia mai buna, pentru ca asia dicea dên-sulu are invêtiatura de protopopu si nu de preotu intr'unu satu sêracu. Acum inse nu-lu mai audu vorbindu de dorulu, cá se-se stremute la alta parochia. Ce va fi facut acésta stremutare in parintele Terentie, nu potu se sciu. Me nádâiescu inse de unu lucru. Am bâgat de seama adeca, ca parintele Terentie calca mai bine a popa, de cum o facea acést'a la inceputu.

Afla apoi, iubite nepóte, ca preotii din pârtile nóstre, si cei teneri si cei be-trani, toti de o-potriva se pregatescu, cá in sfantulu si marele postu, ce ne sta inainte, se predice mai multu si mai bine, decât cum au predicat in anii trecuti. Si acést'a este unu bunu semnu. Ddieu se-le ajute se póta se-si implinésca acestu propusu cu tóta sfintieni'a.

Ar fi de dorit, cá preotii se publice unele din predicel lor, cá se putem invetiá unii dela altii, si publicarea predicel lor ar fi cea mai nimerita conferintia pastoralá.

D I V E R S E.

* AVIS. Domnii, cari nu primesc fói'a nóstra regulat, sunt rogati se reclamedie la posta, fiind-ca de aicea se espedéza regulat.

Administratiunea tipografiei diecesane.

* *Renviatarea scólei confessionale in Germani'a.* Comissiunea de 28 de membri, esmisa de diet'a Prussiei pentru esaminarea proiectului de lege referitoriu

la reintroducerea scólei confessionale in Germani'a, a desbatut in mai multe siedintie acestu proiectu, si a adoptat vederile guvernului in privinti'a caracterului confessionalului pentru scólele elementarie. De unu deosebitu interesu pentru caracterulu religiosu alu instructiunii elementarie e principiulu cuprinsu in §-lu 14 alu acestui proiectu, carele s'a primit de comissiune si anume, ca fiecare elevu alu scólei elementare se primésca instructiunea si educatiunea numai dela invetiatori de confessiunea s'a. Intr'aceea agitatieuna contra proiectului de lege din cestiune se continua de partidele dusimane scólei confessionale. Cu tóte acestea proiectulu de lege, se spera, ca va fi primit de dieta.

* *Conferintie literarie in Aradu.* Duminec'a trecuta s'a tiénut a cincea conferintia literaria in sal'a seminarului diecesanu din Aradu. Cu acésta ocasiune a vorbit dlu secretariu consistorialu Romul Nestor: despre „femeia cá factoru in civilisatiunea poporelor,“ ér corulu seminarialu a executat trei piese de cantare in finti'a de facia a unui publicu alesu si numerosu. Astadi la órele 6 dupa amédi va prelege dlu advocatu Dr. Ioan Suciú: despre „Georgiu Baritiú cá istoriografu modernu.“

* *Denumire.* Venerabilulu consistoriu eparchialu din Caransebesiu, precum cetim in „Fói'a diecesana“ a denumit pre administratorulu protopresviteralu alu Oravitiei, dlu Alecsandru Popoviciu de protopresviteru alu aceluasi tractu, ér pre dlu Dr. Traian Badescu, fostu pana aci secretariu consistorialu provisoriu l'a ales de secretariu definitivu. Felicitárele nóstre!

* *Conferentiele dela Ateneulu din Bucuresci.* Cetimu in „Timpulu,“ ca Dumineca la órele 8 sér'a, in noulu palatu alu Ateneului, d. B. P. Hasideu si-a desvoltatu conferinti'a s'a. Subiectulu a fostu: „Noi in 1892.“ La acésta conferintia a asistatu unu publicu fórte numerosu. D. Hasideu a sustienutu, ca poporulu romanu se afla inca in copilarie si din acésta cauza i-se potu ertá gresielile ce face. Trebuie se caute cá se iasa din acésta fasa si se intre in aceea a adolescentiei, caci se scie ca mortalitatea e mai mare in starea de copilarie decátu in aceea a adolescentiei. In urma, d-sa a criticatu pessimismulu, ce se gasesce in lucrarile scriitorilor nostri contimporani.

* *Religiositatea in armata.* Dlu ministru de resbelu alu monarchiei nóstre a emis catra toti comandantii corpurilor de armata din monarchia o ordinatiune in care purcediénd dela puterea, pre carea o esercéza religiunea si religiositatea asupra tiénutei si portárii morale a soldatilor dispune, cá comandele de armata se ingrijésca, cá celu putién odata in luna soldatii se mérga la biserica, si se asculte servitiulu divin. Mai departe atrage atentiunea comandantilor de corpuri se ingrijésca, cá oficerii, cari conduc soldatii la biserica se fia cu demnitatea, pre carea o cere servitiulu dumnediescu. In fine dispune, cá in timpulu postului se nu se tiéna baturi si petreceri publice.

* *Dela mórtea lui Amos Comentus* se implinescu in 28 Martie n. a. c. 300 de aai. Acésta di se va serbá de catra adunarea generala a reuniunei invetiatorilor din eparchi'a Aradului prin o siedintia festiva, carea se va tiéné in sal'a mare a seminarului diecesanu. Cu acésta ocasiune dlu profesoru Dr. Petru Piposiu va tiéné unu discursu festivu, in carele va apretiiá directiunea si principiile acestui mare pedagogu pentru desvoltarea scólei elementarie.

* *Himenu.* D-lu Georgiu Cherechesiu clericu abs. si-a incredintiat de fiitórea socia pe d-r'a Elis'a fic'a preotului Iosifu Pintia din Suplacu. — Felicitárele nóstre!

* *Unu mare succesu medicalu.* Cetimu in „Timpulu“: Ilustrulu nostru profesoru dr. Babesiu in intervalu de o septemana a reportatu doue victorii strelucite la Academi'a de medicina din Paris. La 9 Februarie Academi'a ii recunósce prioritatea asupra descoperirii microbului influenței, pe care d. Pfeiffer din Berlinu si-l'a insusitu intr'unu modu asia de subitu, pe când acestu microbu era descoperitu de d. Babesiu in 1890 si publicatu de pe atunci, deci d. Pfeiffer a confirmatu numai descoperirea din Bucuresti.

Acum e vorb'a de unu altu avéntu alu medicinei, care in curénd va sgduí tóta lumea prin efectulu mare, ce va produce, indata ce aplicatiunea acestei descoperiri se va generalisá.

Bólele nervóse, chiar cele mai desperate, in curéndu voru disparé de pe orizonulu patologiei, intocmai cá turbarea prin ingeniós'a inventiune a celebrului Pasteur.

Profesorulu Babesiu tratandu ómenii musicati de animale turbate, supunendu-se elu insusi de 2 ori la acestu tratamentu, asistentii, servitorii institutului de bacteriologie, chiar de câte 4 ori de când esista institutulu, a observatu ca bolnavii, intre cari au fostu multi nevrestnici, cheoreci si suferindu de alte maladii nervóse, in urm'a tratamentului antirabicu, care consta din injectiuni subcutanate cu substantia atenuata de meduva de iepuri turbati, starea loru morbida, nervósa, care nu avea nici o legatura cu turbarea, se amelioréza si se vindeca chiaru.

In sensulu acest'a la institutulu de bacteriologie deja acum doi ani se facusera câte-va incercari la bolnavi nevrestnici, dér s'a intreruptu tratamentulu. In acelu timpu d. Constantin Paulu, profesoru la facultatea de medicina din Parisu, aflandu-se in Bucuresti, s'a intielesu cu d-rulu Babesiu, cá dupa indicatiunile primite, se esperimenteze pe-o scara mai intinsa la Parisu.

Acum câte-va luni d. Const. Paulu a scrisu d-lui Babesiu, ca tratamentulu prin transfusiune nervósa, conformu indicatiuniloru date de d. Babesiu, a succesu surprindietoru.

In siedinti'a dela 16 Febr. c. a academiei de medicina din Parisu, d. C. Paulu face o comunicare asupra succesoru obtienute prin acestu tratamentu la 11 bolnavi vindecati de chlorosa neurasthenica, neurasthenie classica, puls

lent permanent, ataxie locomotrice séu tabesiu, adeca cele mai superatóre maladii nervóse.

Substanti'a injectata e o solutiune de 10 la suta de substantia cenusie de creeri de berbecu sterilizatu cu 5 : 1000 acidu carbonicu.

Primulu efectu ce resimte bolnavulu este o sensatiune de fortia si de buna dispositie, durerile si slabiciunile musculare diminuea repede. Durerile vertebrale, hyperestesiile spinale, dispar dupa câte-va injectiuni, durerile fulgurante ale ataxiei incetéza, durerile de capu a neurastheniciloru disparu, insomni'a e inlocuita de somnu dulce naturalu. Impotentia functionala a creerului se perde, apetitul se redeschide, greutatea corpului anemiciloru cresce repede. Asemenea se amelioréza in modu miraculosu impotentia sexuala cu totulu disparuta la unii bolnavi.

Sistemulu nervosu prin injectiunile cu substanti'a nervósa devine unu condensatoru, care se póte incarca si bolnavulu câstiga o cantitate de fortia, de care dispune dupa placulu seu.

Felicitam dér pe d. Babesiu de stralucitulu succesu si marele viitoru ce acestu nouu tratamentu, alu carui autoru intelectualu este d-sa, va schimbá asia dicendu aprópe cu totulu tratamentele de pana aici, caci dispunendu noi cu o fortia nervósa in reserva, la ce se va reduce tuberculos'a, pneumoni'a, fibrele tifoide etc? Ce ne pasa de dusimanii din afara, daca suntem bine inarmati?

† **Necrologu.** Dlu Nicolau Stefu invetiatoriu in Arad a fost greu cercat de sórte prin trecerea repentina din viétia a neuitatei sale socii in vârsta abia de 33 ani. Serviciulu funebralu s'a oficiat Vineria trecuta prin 6 preoti, asistati de ierodiaconulu bisericeii catedrale Dr. Traian Puticiu, si de mai multi invetiatori, fiind de facia unu publicu numerosu din tóte clasele societatii. Cantarile rituali le-a executat corulu seminarialu din Arad, corulu plugarilor din Cuvin, si corulu societátii „Progresul“ din Arad. In cele ce urméza dãm locu anuciului funebralu trimesu din partea familiei carele suna in urmatoriulu modu: Nicolau Stefu invetiatoru in Aradu, cá sotiu; Vasiliu, Hersilia, Stefan, George, Aurel si Aurora cá fii; Sigismund si George Kober cá fratii; An'a Stefu mar. Sioimosian, Elen'a Stefu mar. Nicoli, Iulian'a Stefu mar. Iános, cá cumnate, cu inima franta de durere anuntia mórtea sotiei, mamei, sorei si cumnatei lor An'a Stefu, intemplata adi, in 25 Februarie a. c. diminéti'a la 4 óre, in alu 33-lea anu alu etatii si 14 alu fericitei casatorii, dupa unu morbu indelungatu si plinu de suferintie, fiind inpartasita cu sant'a taina a cuminecaturei. Remasitiile pamentesci ale defunctei, se vor asiediá spre odichna eterna, conform ritului gr. or. roman, Vineri dupa amédi la 3 óre, in cimiteriulu gr. or. romanu din Arad. — Arad, la 25. Februarie 1892. — Fie-i tierin'a usióra si memoria eterna!

† **Necrologu.** In 8 Februariu v. a. c. a trecut la cele eterne, dupa unu morbu lungu si fiind inpartesit cu s-tele taine tinerulu Inliu Perin din Seceani in etate abia de 21 de ani. Ramasitiile pamântesci s'au asiezat

spre odichna vecinica in 10 Februariu in cimiteriulu gr. or. rom. din Arad. — Pe defunctul-lu deplänge jahnicii pãrinti: Demetriu Perin inv. em. si soci'a, fratii Corneliu si Miron, precum si rudeniile si cunoscutii. — Fie-i tierin'a usióra si memori'a binecuvântata!

† **Necrologu.** Emili'a N. Ciurecu, nasc. G. Nicóra, in urm'a unei seulte suferintie, impartasita cu sfintele taine si-a dat blandulu seu sufletu in mânilé creatoriului in etate de 26 de ani, in al siéptelea anu alu fericitei sale casatorii Joi sér'a la 11 óre. Despre acésta perdere durerosá si ireparabila incunoscintiéza cu inim'a plina de durere intristat'a familia, pe tóte rudeniile, pe prietini si cunoscutii. Remasitiile pamentesci ale neuitatei defuncte se vor ridicá din paraclisulu Bisericeii Sf Nicolae din Prund si se vor asiediá spre odihna eterna Sambata in 8/20 Februarie a. c. la 3½ óre p. m. in cimiteriulu de acolo. Brasiovu, 7/19 Februarie 1892. Nicolae I. Ciurecu, sotiu. George, Floric'a si Nicolae fii. Preotulu George Nicóra, tata. Mari'a Nicóra, mama. Augustu si Romulu Nicóra frati. Carolin'a I. Ciurecu, sócra. Elen'a Nicolau nasc. Ciurecu, cumnata. Ioan I. Ciurecu, Dr. George I. Ciurecu, cumnati. — Fie-i tierin'a usióra si Memori'a binecuvântata.

† **Necrologu.** In 29 Ian. v. a. c. a reposatu in Domnulu veduv'a preotés'a din Fenerisiu **Catarina Foltuti** nascuta Joica in etate de 42 ani, dupa unu morbu lungu si plinu de suferintie. Inmormentarea s'a intemplatu in 31. l. c. prin trei preoti asistandu unu publicu numerosu din locu si rudeniile din Beiusiu. O gellescu pe reposat'a: mum'a ei Catarina Joica veduva in Saliste, (Ardélu), apoi pruncii: Corneliu preotu, Augustin, Nicolae, Lucreti'a, Mari'a si Mihaiu; mai departe fratii: Mari'a Dan nascuta Joica protopopésa in Fagarasiu, Petru si Ioan din Saliste; in urma unchiulu Parteniu Cosma din Sibiu; verul Georgiu Cosma preotu in Caraseu, Nicolau Cosma comerciantu in Iasi; verisiórele Antitia Papp protopopésa in Beiusiu, Eva Pinter invetiatoria si cuserulu Ioan Molnar, precum si alte rudeni si cunoscuti. „Fiei amintirea binecuvântata!“

* **Vase de apa automatice pentru scólele elementare.** Inaltulu Ministeriu reg. ung. de culte si de invetiamentu recomanda pentru scólele elementare vasele de apa automatice ale fabricantului Martin Zellerin din Budapesta (VII. Nagy diófa-utca Nr. 14). Este cunoscutu, ca bólele lipiciose se latiescu intre scolari in mare parte si prin aceea, ca beau apa din acelasu paharu, fara cá paharulu se se spele curatu dupa fiecare intrebuintiare. Aceste vase pelanga aceea, ca din ele curge deodata numai atáta apa, cáta se cere pentru unu pahar, mai au si unu aparatu, in care paharulu se clatesce si remane curatu.

La aceste vase se mai póte aplicá si destilatorulu Chamberland-Pasteur, care curatia ap'a de ingredientie stricacióse.

Unu atare vasu de 20 de litri (pentru 30—50 de prunci) consta 36 fl. — de 34 de litri, 45 fl. — Cu destilator 76 fl. respective 93 fl. v. a.

* *Himenu* D-nulu E m a n u i l u O l t e a n u si-a serbat cununi'a Duminec'a trecuta cu d-r'a Valeri'a fic'a preotului P. Popovici din Bulz'a! Felicitările năstre!

* *O vitia de vie admirabila.* Unu adevratu fenomenu viticolu s'a produsu in 1891 la Gaillac (Tarn, Franti'a): o vitia de via, care purtă 1287 ciorchini de struguri. Viti'a e in versta de 10 ani. Nu mai esista decât unu singuru butucu de vitia de via, că acelu dela Gaillac, anume acela dela Hamptoncourt, orasiu din Engli-ter'a, situatu la 19 kilometri de Londra. Acestu butucu de via nu are mai putienu de 53 de metri lungime. U-nic'a radecina, ce ilu compune, a fostu plantata, ce-i dreptu, la 1768; acum acésta vitia e de 110 picio-re englese lungime. Fructulu ei este asia de imbelsugatu, încât in unii ani s'au culesu de pe acelu butucu mai bine de 2500 ciorchini de struguri. Acesti struguri suntu es-clusivu pestrati pentru mas'a Reginei Engli-terei.

* *Romani la hotarele Europei cu Asi'a.* Sub acestu titlu aflam in „Gaz. Bucovinei“ urmatóarele reflexiuni. In pretiutulu dvostra diaru „Gazeta Bucovinei“ din 19/31 Ianuaru 1892 gasii intr'o notitia nisce destai-nuiri uimitóre ale domnului A. Procopian-Popoviciu despre óre care frantura de populatiune romanésca, asiediata langa riulu Uralu si de aceea lature a muntilor Caucasi in Asi'a.

Acele afirmari, fiind parte neintemeiate, parte esa-gerate, receru dupa insemnatarea lucrului se fie reduce in marginele adevrului. Relativu la punctulu prim se se observe, ca popórele de langa genunchiulu riului Uralu nu suntu romani si serbi, ci woguli si kirgisi (pr. chir-ghisi.) Numitulu domnu a scapatu din vedere, ca in opulu lui Berghaus, *Physikalischer Atlas* Nr. 67. numerele se perondéza numai in marginile unitatiloru etnice, si ca a-fara de numere, mai sunt de observatu si colorile.

Ce se atinge de afirmarea a dóu'a, e de insemnat, ca langa meridianulu 40° dela Greenwich (per Gringi) se afla intr'adever o insula mica de romani, inse nu la apus, ci la resaritu de acelu meridianu, si nu dincolo de Cau-casu, ci dincóce si deci nu in Asi'a, ci in Europ'a. Acesti frati departati locuescu dupa Ercet, „Der Kaukasus und seine Völker, Leipzig 1887“ (chart'a etnografic'a) partea resariténa a „tienutului Marei Negre“ („Cernomorskij okrug“) si numera dupa acestu autoru si dupa Seidlitz in „Deutsche Rundschau für Geographie,“ X. S. 418,1000 de suflete fiind o colonia din timpurile mai nóue. Sci-vor ei cu tóte acestea ca numai apa 'i desparte de „Romani'a“? Er daca in lunele de vara vor zarí póte falfaind pe unu vasu, spritenu mandrulu tricoloru, puté vor presupune ca's frati de-ai lor ce plutescu pe dinaintea lor? Vor sci corabierii romani, ca in vecinatatea selbaticilor Adige si Abchasiu se cuventa si dulcea lor limba romana? — Vien'a, in 5 Februaru n. 1892. — I. Gherghel.

* *Anuntiu musicalu.* VEDIENDU ca corurile de baeti incepu a-se latí si sciind ca compositorii nostrii nu s'au ocupatu cu piese de acésta natura, apoi fiind si in-demnatu de mai multi domni colegi, am aranjatu o gar-nitura de piese funebre pentru coru de ba-eti; garnitur'a contine urmatóarele piese: cu duchurile

dreptiloru, respunsu la ecteni, si duchului teu, marire tie Dózne, in veci pomenirea, sfinte Dumnedieule, omulu cá órba, marire finalu si in planulu celu secretu. Pre-tiulu unei garnituri este cu trimitere francata 70 cr. Mi permitu a atrage atentiunea On. publicu si asupra litur-giei mele pentru coru mixtu si cea pentru coru de baeti, ambele anuntiate deja; tóte trei partiturile se pot capeté dela subserisulu in Csernegyháza p. u. F.-Gyar-matha, cu pretiulu de 7 fl. v. a. — Csernegyháza, 18. Faur 1892. st. n. Traian Bratescu, invetiator si diriginte de coru.

* *Fundatiunea Antoniu Mocsonyi de Foen in Timisiór'a.* La acésta fundatiune din a carei ve-nite se creaza stipendii pentru tenerimea romana pe cari-er'a de industrie si meserie au incurs urmatóarele contri-buiri: Georgiu Lazaru avocatulu in Vinga 3 fl, Ioan Isti-nu parochu in Mehala 3 fl, Arcadie Plavosin oficiantu in Budapesta si comun'a bisericésca din Mehala câte 1 fl 50 cr, Ioan Plavosin, Moise Dobosian si Georgie Marin-ceu economi in Mehala si Nicolau Giulau economu in Semiclac câte 1 fl. Georgiu Marinceu, Ioan Popoviciu si Stefan Olarescu economi in Mehala câte 50 cr, Ioan Pet-roviciu si Todor Bugariu câte 40 cr, Lazar Cretiu, Ste-fan Murarescu si Vasa Ardelean câte 30 cr, Pavel Savu-lov 20 cr, Alexandru Craciunescu parochu in Chinez 1 fl 30 cr, Petru Augustin econom in Chinez 1 fl, Jiva Stevi economu in Chinez 50 cr si Alexandru Sandu invetiatoriu in Chinez 20 cr, Constantin Radulescu avocatulu in Lugoj, Titu Hatieg avocatulu in Lugoj si Coriolan Brediceán ad-vocatu in Lugoj câte 5 fl, Dr. Ioan Maior avocatulu, Dr. Stefan Petroviciu avocatulu, Dr. Georgiu Dobrin avocatulu in Lugoj, Ioan Micléu economu si Iulian Ianculescu di-rector câte 2 fl, Lazar Barbu meseriasiu si Mihai Pocrean parochu in Lugoj câte 1 fl, Mateiu Ignea parochu in Lu-goj 50 cr, Agnes Spataru si Maria Spataru in Versietiu câte 5 fl, Vlad Spataru avocatulu in Versietiu 4 fl, Cor-nel Spataru, Valeriu Spataru si Georgiu Spataru pro-prietari in Versietiu câte 2 fl, Dr. Lazar Petco avocatulu in Arad, Augustin Hamsea director seminarialu si Igna-tie Papp asesor-referent consistorialu câte 2 fl, Dr. Atana-sie Siandor, Dr. Traian Puticiu, Ioan Petran profesori, Dr. Ioan Suciú si Aurel Suciú advocati in Arad câte 1 fl, Mihai Veliciu avocatulu in Chisineu 4 fl, Nicolau Popa parochu in Feni 5 fl, comun'a bisericésca din Feni 3 fl si Iohann Grosz 1 fl, Emanuil Ungurianu avocatulu in Ti-misiór'a 10 fl, Petru Anca administrator protopopescu in Timisiór'a 5 fl, Simeon Moldovan avocatulu in Versietiu 3 fl, Costa Maniu meseriasiu in Timisiór'a 2 fl, Jica Ungu-rianu economu in Chinez 1 fl, Traian Barzu asesor con-sistorialu in Caransebesiu 5 fl. Acésta suma de 116 fl 90 cr. este depusa spre fructificare la institutulu de credit si economii Timisiana pe libelulu Nr. 696. Pentru comite-tulu executiv. — Timisiór'a la 15 Februarie 1892. — E m a n u i l U n g u r i a n u.

* *Contribuiri pentru alumneulu romanu din Timisiór'a.* Pentru alumneulu romanu a incurs pana astadi urmatóarele contribuiri:

1. Colectat prin d. Ioan Marcu invetiatoriu in Bocsia, Ioan M. Rosiu avocat Biseric'a alba 3 fl, Iosif Tamasiel preotu Vraniu 3 fl, Pavel Rosiu parochu in Vraniu 3 fl, Traian Oprea parochu in Ciclova rom. 1 fl, Eutimiu Gereu plugariu in Jebel 1 fl, Teodor Drugariu proprietariu in Calina 2 fl, Ioan Potocean intreprindietoriu Bocsia montana 1 fl, Alexa Vinulescu lemnariu in Bocsia montana 1 fl, Danila Antila coloritoriu in Vasiova 1 fl, Martin Tiapu invetiatoriu in Fizesiu 1 fl, Ioan Pisat invetiatoriu in Hitias 1 fl, Pavel Fiscea invetiatoriu Ciclova rom. 1 fl, Ioan Orza invetiatoriu Ciclova romana 1 fl, Ioan Capetiu invetiatoriu in Greovatiu 1 fl, Traian Lazar invetiatoriu in Biseric'a alba 1 fl, Marta Diaconoviciu invetiatoriu gr. or. in Ghilad 1 fl, George Manescu invetiatoriu in Deliblata, Nicolae Ianculescu invetiatoriu in Gavosdia, Teodor Putcoviciu invetiatoriu in Stamora romana, Ioan Minda invetiatoriu in Cadar si George Frantiu invetiatoriu in Duboz câte 50 cr, Petru Poienariu invetiatoriu in Mercina 40 cr, si Traian Fengea invetiatoriu in Voivodintiu 30 cr; la olalta 26 fl 20 cr. v. a.

2. Colectat prin d. Nicolau Popoviciu invetiatoriu in Banat-Comlosiu. Nicolau Popoviciu, Ioan Fraticiu, Persida Fraticiu, Andrei Balan, Teodor Olarescu, Toma Chiroiu, Ioane Pavloviciu si Constantin Dironea câte 50 cr, Damian Popoviciu friseur in Timisiór'a, Pantelie Isacu, Georgie Palcu, Iuliu Vuia si Areti Ionasiu. câte 40 cr, Andreiu Gropsioreanu, Iulian Gropsorian Georgie Ureche, Mihaiu Pascu si Aureliu Balan câte 30 cr, Eufemi'a Popoviciu, Persida Popoviciu, Toma Popoviciu, Iulian Stanescu, Mihaiu Palcu, Georgiu Palcu, Vichentie Chiroiu, Vichentie Boranu, Ana Pascu, Ioan Velici Filip, Nicolae Draguescu, Dimitrie Gerda si Jian Nicolae câte 20 cr, Georgie Chiroiu 10 cr, si Ioan Oneiu 1 fl; la olalta 11 fl 20 cr.

3. Colectat prin d. Theodor Petcu parochu in Banlac. Theodor Petcu 2 fl, Zebediá Nicolae 1 fl 20 cr, Iohann Klauber si Ioan Bercian câte 1 fl, Iacob Löwenstein, Vadász Kálmán si Veinrich câte 50 cr, Iosif Kerla, Victor Kohn, Peter Kron si B. Ehrnhaft câte 40 cr, Lazar Fruzics 30 cr, Traila Trailescu, Samfir Magiaru, David Radu, Nicolae Tofia, Giga Stoin, Georgie Sulti, Iovan Iurchitia, Stefan Toti'a, Iovan Macota, Simeon Fizesian, Isac Marta, Alexandru Ligezan si Giga Oprea câte 20 cr, Moise Marcoviciu 15 cr, Traila Marta, Georgie Dentean, Iovan Marta, Trifu Mecia, Traila Chiu, Sava Macota, George Macota, Traila Smileni, Iovan Adam si Moise Simileni câte 10 cr; la olalta 12 fl 45 cr.

4. Colectat prin d. Vasile Ciuta invetiatoriu in Jebeliu. Marcu Loichitia 5 fl, Dr. Maior 2 fl, Grigorie Vatreș 1 fl 50 cr, Vasile Ciuta, Michail Giurgiu si Alexandru Ioanoviciu câte 1 fl, Versavia Vatreș, Stefan Vatreș, Iuliana Ciuta si Nicodim Popoviciu câte 50 cr, Vasile Gornicu 18 cr, Georgie Capitanu 17 cr, Georgie Crivac 10 cr, Iosif Caragia, Ioan Mircescu, Stefan Dina, Iosif Albu Tima, Cocatiu, Arsenie Muica, Simeon Gerau, Ioan Bocsia, Danila Albu, Traila Savu, Petru Dina, Moise Chie, Georgie Baiu, Danila Cocorea câte 5 cr, Ioan Chie, Ioan

Blidariu, Georgie Lean, Vasile Chie, Ioan Acea, Iosif Rasia, Ioan Icobescu, George Papasiu si Traila Ciucia câte 4 cr, Petru Icobescu, Vasile Pascu, Ioan Mitiu, Iova Vuici, Danila Vuici, Ilia Icobescu, Petru Suleiu, Georgie Mircescu, Danila Stupariu, Petru Caltiu, Constantin Loica, Iovan Dina si Iosif Stoica câte 3 cr, Georgie Dina sen., Georgie Dina iun., Efta Sulciu, Ioan Stoia, Danila Lifa, Danila Netoe, Vasile Ciublea, Octavian Iemanariu, Iosif Cocatiu iun., Iosif Cocatiu sen., Ioan Petroi, Martin Marchece, Simeon Vitialariu, Ioan Ogorecini, Iovan Bociu, Pavel Marzoca, Ilie Encula, Solomon Pascu, Stefan Marghita, Iovan Sugariu, Iosif Gareu, Iova Corini, Iovan Corini, Ilia Murariu, Efta Ceregutiu, Simeon Radu, Efta Murariu, Georgiu Codernacu, Georgie Albu si Vasile Stoica iun. câte 2 cr. la olalta 16 fl.

5. La subscrisulu cassariu a intratu: Ioan Hinda epitropu in Putina 2 fl, Arcadie Gruin Mehala, Vichentie Prohab in Sosdia, Jiva Iadaneantiu Tierenteaz, Iuliu Iorgoviciu in Margita mare si Vasile Camja in Scheus câte 1 fl, Georgie Istin in Semlac 2 fl, Stefan Olariu, Achim Belintian, Toma Petrutiu, Tanasie Baia, Izidor Chiritia, Stefan Crainic, Jiva Andrasi, George Miladin, Traian Vela, Mita Stoianov, Nicolae Lugojan, Ioan Cosariu, Ion Popoviciu, Iosif Urda, David Terfaloga, Micsia Gruitia, Ilie Bucovan, Jivca Ivanov, Petru Barbulescu, Dionisie Ardelean, Toma Chirutia, Vichentie Vrebeti, Petru Hitesan, Ion Iovi, Nicolae Sfercoci, Pavel Merzoca, George Sirbu, Constantin Obagean, Iosif Sima, Samrak Mihai si Tosa Maximov câte 50 cr; Georgie Dimitrieviciu, Vasa Vasin, Jiva Vasin, Nicolae Loica si Vasile Dumitru câte 80 cr, Toma Caramati, Simeon Bogdan, Ioan Chirisier, George Iichin, Nicolae Petrutiu, Toma Gruici, Ioan Tienche, Moise Partian, Nicolae Cadariu, Isac Lugosian, Nicolae Petrutiu, Nicolae Vermesian, Costa Tunci, Alexa Voina, Alexandru Jebelean, Petru Ionescu, Iohann Ludwig, Imbre Belintian, Ioan Gaia, Ioan Iebelean, Iosim Draghinescu, Simeon Mintiescu, Damaschin Sirbu, Moise Mania, Nicolae Boncea, Ana Margitan, Constantin Petia, Traian Dobrescu, Dimitrie Lupea, Svetozar Nedelkov, Ioan Todorescu, Mita Nicolin, Pantelie Voiu, Trifu Novac, Ion Grecu, Nicolae Dumitru, Stefan Suici, Nicolae Giuchin, George Iovanescu, Ion Merzoca, Persida Nicolae, Ioan Bobos, Mathias Pölzl, Costa Adam, Marcu Vancea, Pavel Carabasiu, Damaschin Balan, Ion Cuibariu, Ioan Oprea, Pavel Truti, Solomon Bott, Ioan Chepetian, Iovan Pelits, Traila Serbescu, Iosim Petru, Georgie Iovi, Nicolae Margitan, Iosif Bogdan, Toma Sima si Simion Draghiciu câte 30 cr; Nicolae Chitan, Vichentie Mateica, Todor Copane, Mitru Milosiu, Nicolae Petru, Nicolae Belintian, Efta Plavosin, Nicolae Moise, Nicolau Fellner, Ioan Mezin, Andrei Lazar, Nicolae Buzaescu, Todor Cobilasiu, George Crainic, Avram Dragalina, Ion Bloju, Pavel Todorescu, Iosif Berineantiu, Gligor Savu, Ioan Murgu si Ioan Iosa câte 20 cr, Pavel Petia, Iosif Farchescu, Iotia Bugariu, Savu Miescu, Nicolae Bloju, Ioan Sfaer, Traila Ciutura, Nicolae Firu, Ioan Stefanescu, Vasile Iebelean, Vasile Jivan, Stefan Conda si Nicolae Siepetian câte 10 cr., Iosim Iichitia 3 fl, Dimitrie Chisiozan in Giroda 10 fl, Ioan Ungurianu in Chi-

nez 1 fl, Zenobiu Lugojan in Satu mic 3 fl, Avram Corcea in Costeiu 3 fl, David Terfaloga 3 fl, Dimitrie Chiritia in Bucovetiu 8 fl, Gaia Ciurcen in Beregsau 3 fl, Christina Maniu in Fabricu 3 fl, Ioan Balta in Beregsau 3 fl, Costa Maniu in Fabricu 3 fl, Jiva Ungurianu in Chinez 1 fl, Vasa Popoviciu in Giulvecz 6 fl, Paul Tempea in Toraculu-mare 5 fl, Nicolae Raneu in Muraniu 12 fl 80 cr, Demetriu Bozganu in Timisiór'a 3 fl, Emanuil Ungurianu in Timisiór'a 3 fl, Victor Russu in Utvin 3 fl, Simion Andron in Sarafola 5 fl, Ioan Bandu in Mehala 3 fl. — Timisiór'a in 10 Februarie 1892. — I o a n B a n d u, cassariulu alumneului.

Concurs.

Conform decisiunei Venerabilului Consistoriu gr. or. oradanu dto 30 Dec. 1891 Nr. 1759/449. B. 1891. se escrie concursu pentru deplinirea parohiei organizate Voivodi, cu fili'a Cuzapu, — protopresbiteratulu Oradiimari, — cu terminu de alegere pe Dumineca in 15 27 Martiu 1892.

Emolumintele sunt:

I. Dela parohi'a matra Voivodi.

1. Cas'a parochiala cu intravilanulu, si apartienetóriele, pretiuita in 20 fl. 2. Pamentu aratoriu si fenatiu 6 jugere 100 fl. 3. Dela 76 Nri de case câte un'a mesura cucuruzu in bombe 95 fl. 4. Trei orgii de lemne de focu 15 fl. 5. Stolele usuate, dupa calcululu mediu aloru cinci ani din urma 60 fl.

II. Dela fili'a Cuzapu.

6. Cas'a parochiala cu intravilanulu 25 fl. 7. Pamentu parochialu 24 jugere 48 fl. 8. Dela 60 Nr. de case câte un'a mesura cucuruzu in bombe 75 fl. 9. Trei orgii lemne de focu 15 fl. 10. Stolele usuate, dupa calculu mediu aloru cinci ani din urma 40 fl. de tot 493 fl.

Recursele ajustate dupa prescisele statut. organicu, si adresate comitetului parochialu din Voivodi Cuzapu, se se tramita subsemnatului in Oradea-mare pana in 10/22 Martiu 1892, — avendu recurrentii pana la alegere a se presentá in s. biserica din comunele amintite spre a-si aretá desteritatea in cele bisericesci.

Cu privire la seversirea servitiului dumnedieescu se notéza, ca alegendulu va fi indotratu in doue Dumineci se oficieze servitiulu divin in Voivodi, éra in a trei'a Dumineca in Cuzapu, luandu-se catra Dumineci si serbatorile de rendu, inse in serbatorile mai mari precum: Nascerea Domnului, Invierea Dlui si Pogorirea Duhului sant, va avea a servi prim'a di in Voivodi, ér in a dou'a di in Cuzapu.

In fine referitoriu la stole se obsérva, ca competinti'a de la inmortentare mare e 3 fl., dela cea mica 1 fl., dela cununia cu vestirile impreuna 4 fl., dela bozezu 50 cr.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: TOM'A PACALA, m. p. protop.

Pe bas'a ordinatiunei Prea Onoratului Consistoriu eparchialu aradanu d-to 23 Ianuaru 1892 Nr. 28. pentru indeplinirea vacantei parohii gr. or. romane de clas'a a II. din Boros-Ineu, Protopopiatulu B.-Ineului, cottulu Arad se escrie concursu cu termin de alegere de 30 zile dela prim'a publicare.

Emolumintele sunt: 1. Un'a sessiune pamentu estravilan aratóre estimata la 420 fl. 2. Folosirea unui intravilanu parochialu 20 fl., 3. Competenti'a de pasc 30 fl., 4. Birulu in naturalii 100 fl., 5. Stolele indatinatate 150 fl., 6. Alte venite sigure 20 fl.

Doritorii de a ocupá acésta parochie sunt pofitati a-si ajustá recursele lor cu documintele prescise in §. 13. alini'a a dóu'a adeca se aiba testimoniu de cualificatiune preotiésca in regula, se fia apt si de carier'a invetiatorésca; din stat. org. si §-lui 15. lit. b. din regulamentulu pentru parohii adeca se produca testimoniu despre absolvarea alor siese, séu cel pucin 4 clase gimnasiali; si a-le adresá comitetului parochialu din Borosi-Ineu, a-le trimite subscrisului Protopresviteru pana la terminulu sus indicatu, avend recurrentii in vr'o dumineca séu serbatóre a-se infatiosiá la biserica in locu pentru a-si aretá desteritatea in cant, celebrare si cuventare.

Boros-Ineu 22 Decembre 1891.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: IOAN CORNEA, protopresbiter.

Pe bas'a ordinatiunei Pré Onoratului Consistoriu eparchialu aradan d-to 23 Ianuaru 1892, Nr. 28 pentru deplinirea postului de capelanu pe langa veteranulu parochu Mihaiu Feier din Boros-Ineu, se escrie concurs cu terminu de alegere de 30 zile dela prim'a publicare, pe langa emolumintele de jumătate din tóte venitele parochiali, cari consista:

1. Din un'a sessiune pament aratoriu estimata la 420 fl., 2. Folosirea unui intravilanu parochial 20 fl., 3. Competenti'a de pasc 30 fl. 4. Birulu in naturalu 100 fl., 5. Stolele 150 fl., 6. Alte venite sigure 20 fl.

Dela reflectantii la acestu postu capelanial se poftesce a-si ajustá recursele cu tóte documintele prescise in §. 13. alinia a dóu'a din stat. org. si regulamentului, pentru parochiile de clas'a a II. si adresate comitetului parochialu, se-le tramita subscrisului Protopopu pana la diu'a indicata avendu a-se presentá la biserica in vr'o Dumineca séu serbatóre, pentru a-si aretá desteritatea in cantu, celebrare si cuventare.

Boros-Ineu 22. Dec. 1891.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: IOANU CORNEA, m. p. protopresbiteru.

In urm'a decisului comitetului parochialu din 23 Ianuarie a. c. se deschide concursu pe statiunea invetiatorésca gr. or. din Rachit'a, pe bas'a urmatóreloru emoluminte: 1) salariulu invetiatoriului in bani gat'a 215 fl. v. a. 2) Pausialu de conferintia si scripturistica 30 fl. v. a. 3) 10 orgi de lemne in relut 32 fl. 4) 30 meti cucuruzu in bombe, 5) 1 iugeru pamentu aratoriu, 6) cuartiru si gradina libera.

Doritorii cari reflectéza la acestu postu au se-si adiusteze dupa recerintia petitiunile lor, cu testimoniu de cualificatiune, si de limb'a magiara si se-le trimita pana la 22 Martie st. v. 1892, M. On. Domnu inspectoru scolaru Adam Ros'a in Leucusiesciu p. u. Balincz; avend recurrentii a-se presentá in vreun'a din Dumineci séu serbatori, in biserica de aici, spre a-si aretá desteritatea in tipicu si cantu.

Ioan Blidariu, m. p.
pres, cem. paroch.

Alexandru Jucu, m. p.
parochu si notariu comit.

Cu scirea si invoierea mea: ADAM ROS'A, m. p.
inspectoru scol.